

Výsledky projektu TAČR

Michal Kaplánek

Výsledky výzkumu SOÚ AV ČR

Volný čas dětí 6.–9. tříd (2021)

Odpovědi na otázku: „Kolik máš celkem volného času v běžný všední den, když chodíš do školy? Počítej čas mimo spánek, vyučování a mimo přípravu do školy a další povinnosti.“

- ▶ Méně než 2h: 11%
- ▶ 2 – 4h: 42%
- ▶ 4 – 6h: 33%
- ▶ Nad 6h: 14%

Méně volného času mají studenti víceletých gymnázií, více volného času děti ze sociálně znevýhodněných rodin.

Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (2)

Příprava do školy:

- ▶ Více než třetina dětí (36%) se učí méně než ½ hodiny denně, anebo se neučí vůbec.
- ▶ Třetina dětí (33%) se učí ½ h až 1 h denně
- ▶ Asi čtvrtina dětí (27%) se učí 1 - 2h denně
- ▶ Zbytek (4%) se učí víc než 2h denně

Sport patří mezi nejoblíbenější aktivity:

Více než 10% dětí uvádí, že provozuje jeden z těchto sportů: inline brusle, cvičení/posilování, běhání, jízda na kole, lyžování, plavání, stolní tenis, florbal, fotbal

Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (3)

Umělecké, kreativní a seberozvojové aktivity

Věnuje se jim asi 70% dětí, ale v různé míře:

- ▶ Více než 30% realizuje výtvarné aktivity
- ▶ Více než 20% hraje deskové hry, hraje na hudební nástroj, fotografuje nebo natáčí videa
- ▶ Více než 10% se učí cizí jazyky, zpívá anebo provozuje youtubering

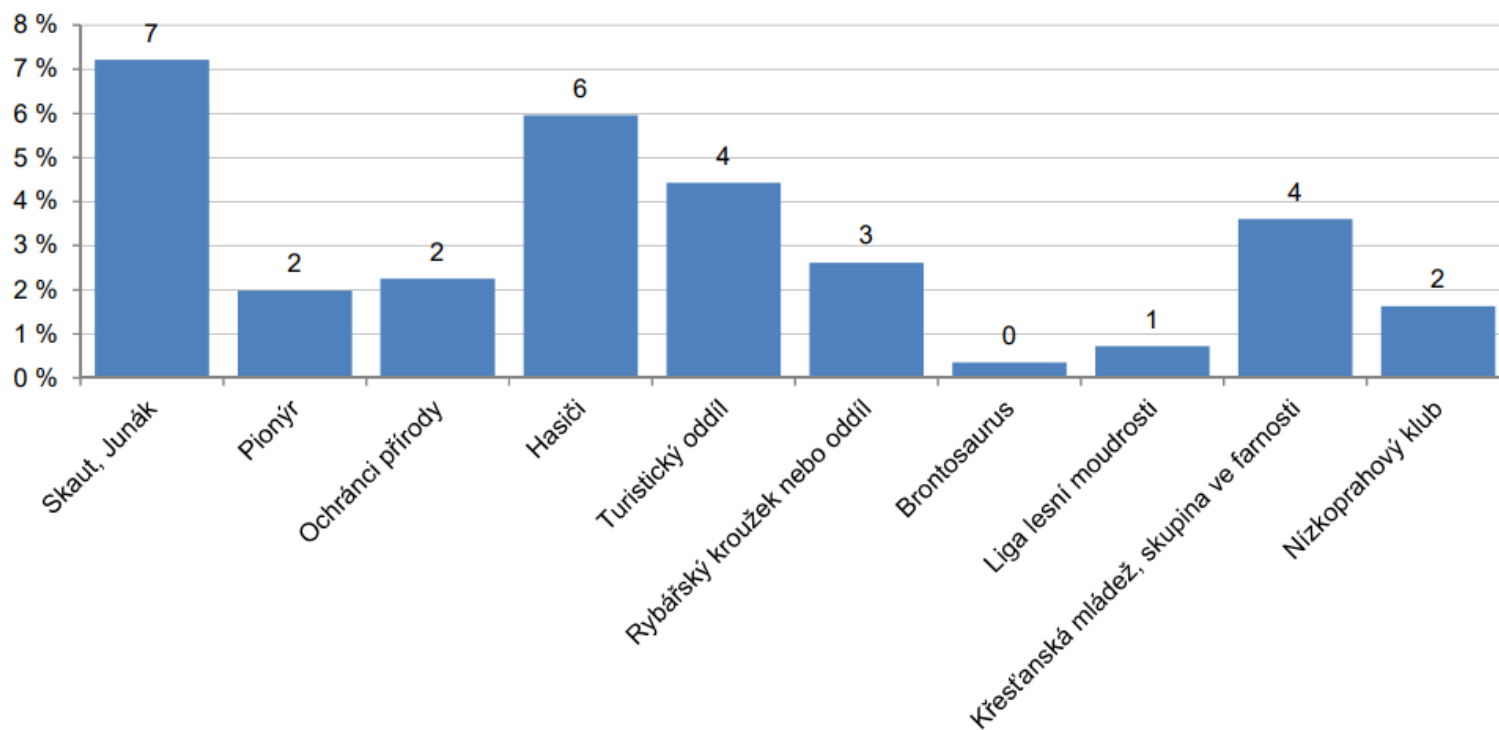
Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (4)

- ▶ Účast na organizovaných aktivitách (spolky, organizace, NZDM, ale ne DDM a školy)
- ▶ Alespoň v jedné z organizací bylo před covidem evidováno 29%, v době covidu 23%, což odpovídá asi $\frac{1}{4}$ populace
- ▶ Míra participace klesá s rostoucí velikostí bydliště. Zejména v obcích do pěti tisíc obyvatel děti chodí do většího počtu spolků a organizací; paradoxně: čím více možností, tím méně aktivních dětí

Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (5)

Graf 15: Podíl dětí participujících na činnosti vybraných spolků a organizací v období září 2019 – červen 2021 – údaje v %

Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (6)

Kdo motivoval k účasti (členství) ve skupinách?

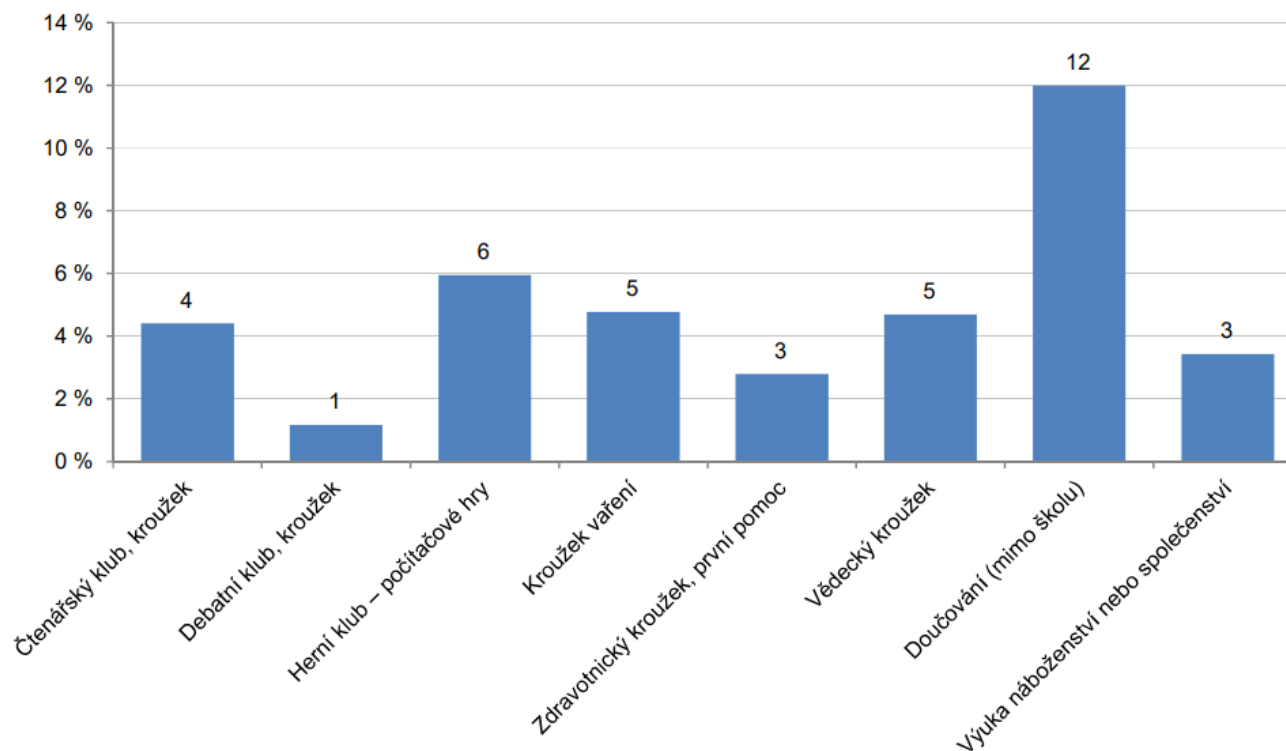
- ▶ Většinu dětí do spolku přivedli rodiče (41 %), méně často kamarádi (24 %) či si je děti vybraly samy (21 %). Nejvýraznější byl vliv rodičů u křesťanské mládeže či skupiny na farnosti, kam děti přivedlo 63 % rodičů (z celkového vzorku 22 chlapců a 18 dívek), u Junáka a Skauta to byla přibližně polovina. Samy si děti nejčastěji vybraly turistický oddíl (37 %) či rybářský kroužek (31 %). Vliv kamarádů se nejvýrazněji uplatňoval u nízkoprahových klubů (57 %) a hasičů (30 %).

Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (7)

Účast v kroužcích (škola, DDM):

- ▶ Necelá jedna třetina dětí (cca 31%)

Graf 19: Podíl dětí věnujících se dalším kroužkům a aktivitám v období září 2019 – červen 2021 – údaje v %

Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (8)

„Jaké organizované zájmové činnosti se věnuješ nebo budeš věnovat teď, v novém školním roce 2021/2022? Máme na mysli sportovní oddíly, ZUŠ, kroužky ve škole, DDM nebo jiných centrech volného času, chození do Skauta apod.“

Na tuto otázku v roce 2021 odpovědělo 48% dětí, že se nehodlají účastnit žádného kroužku (s věkem se tato tendence mírně zvyšuje, se sociálním statusem rodiny se mírně snižuje).

Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (9)

- ▶ Čas na mobilu, počítači či tabletu:

Pouhé jedno procento dětí uvedlo, že nemá žádné z těchto zařízení k dispozici a pouze 5 % zmínilo, že netráví na mobilu, počítači nebo tabletu v běžný všední školní den žádný volný čas. Téměř polovina dětí (46 %) stráví podle svého odhadu zábavou na těchto zařízeních (mimo přípravu do školy) jednu nebo dvě hodiny svého volného času denně a další polovina (48 %) tři a více hodin.

Výsledky výzkumu

Volný čas dětí a jeho prožívání (10)

Jako důležité hledisko se ukázalo také to, zda mají děti **přístup k internetu bez kontroly rodičů**. Děti, které uvedly, že takový přístup mají, tráví s médii podstatně více času. Tři a více hodin stráví s ICT médii více než polovina z nich (52 %), zatímco mezi dětmi, které uvedly, že takový přístup k internetu nemají, je to necelá čtvrtina (22 %).

O víkendu pak tráví děti svůj volný čas s ICT médii ještě intenzivněji. Podíl dětí, které stráví u počítače, mobilu či tabletu jednu nebo dvě hodiny, klesá na méně než jednu čtvrtinu, naopak v průměru čtyři z deseti dětí stráví s ICT přístroji pět a více hodin.

Výsledky výzkumu

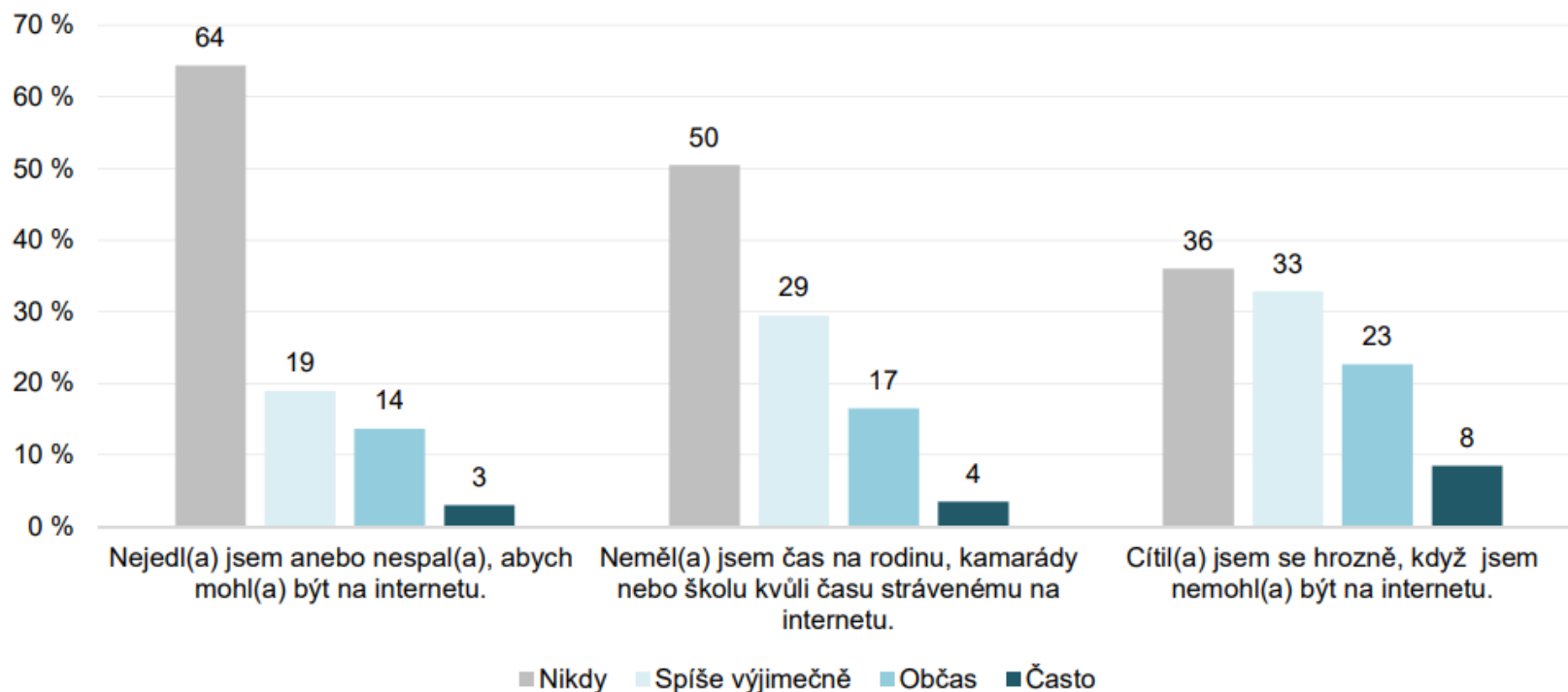
Volný čas dětí a jeho prožívání (11)

Pokud přepočítáme, jakou dobu přibližně v průměru stráví žáci druhého stupně základních škol nebo jejich vrstevníci na mobilu nebo tabletu, vychází tento odhad pro všední den na 2 hodiny a 38 minut. O víkendu pak stoupne na 4 hodiny a 2 minuty, přičemž nejstarší žáci tráví ve všední den s těmito médii o 55 minut více a o víkendu dokonce o 1 hodinu a 6 minut více než ti nejmladší.

Děti, které pocházejí z rodin s neúplným nebo základním vzděláním, tráví s počítačem, tabletem nebo mobilem ve všední den v průměru 3 hodiny a 5 minut, zatímco děti z rodin s vysokoškolským vzděláním pouze 2 hodiny a 17 minut, tedy bezmála o hodinu méně.

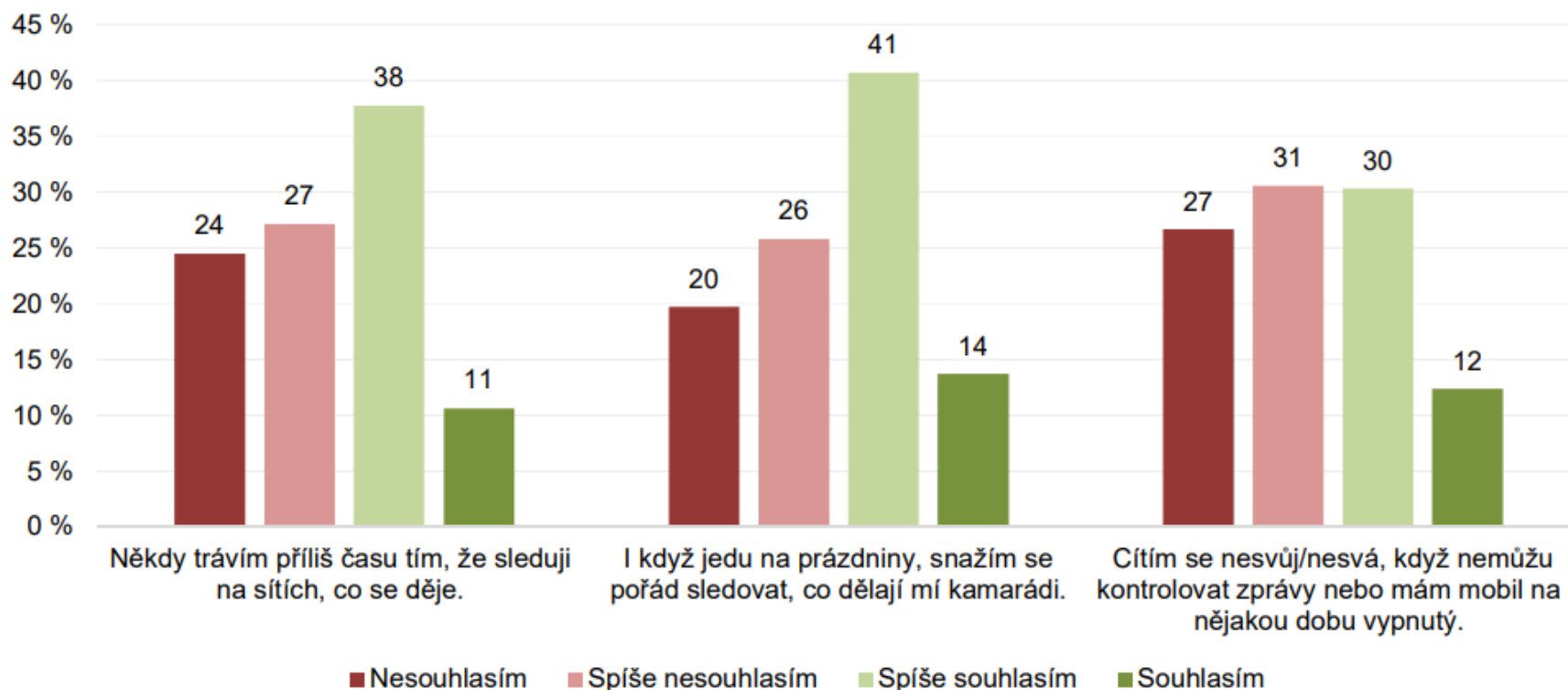
Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (12)

Graf 28: Pocity a chování spjaté s používáním internetu – údaje v %

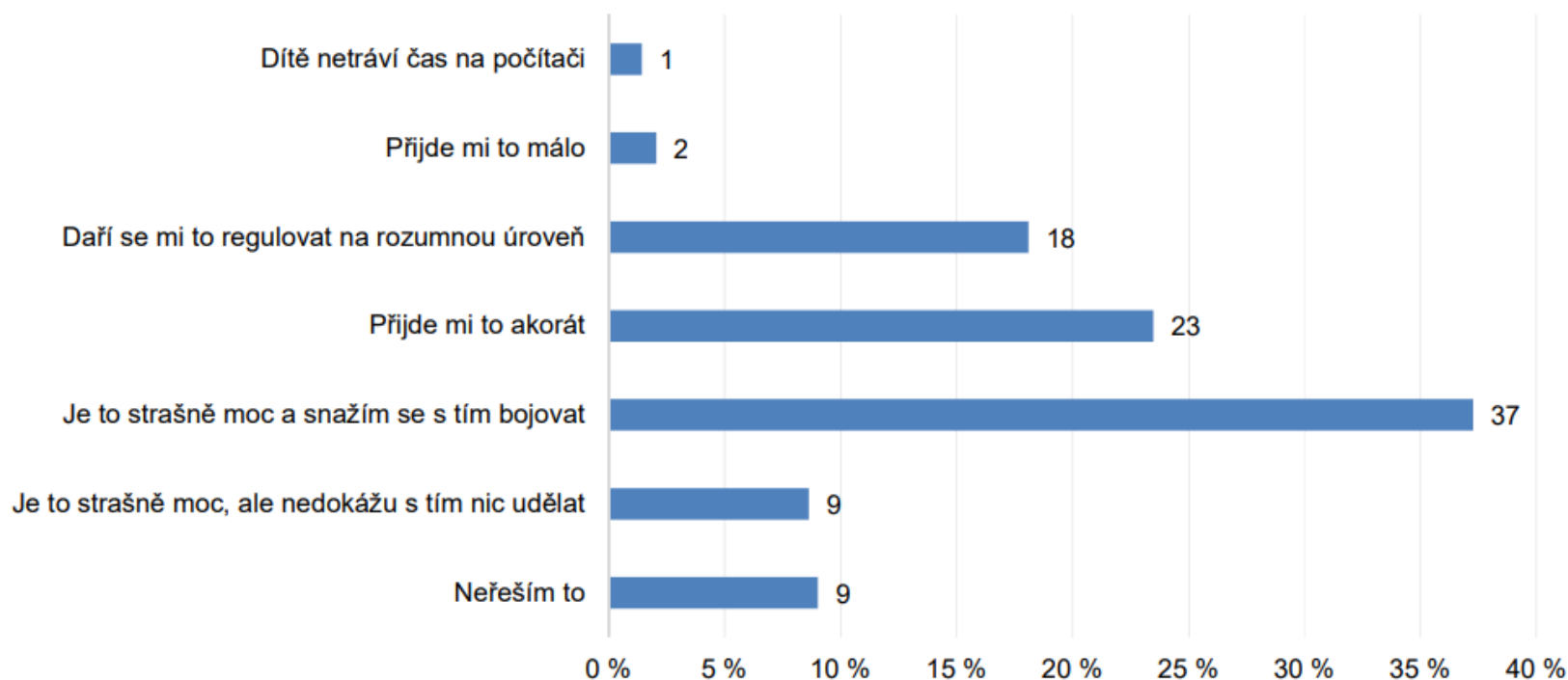
Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (13)

Graf 29: Pocity a chování spjaté s používáním sociálních sítí – údaje v %

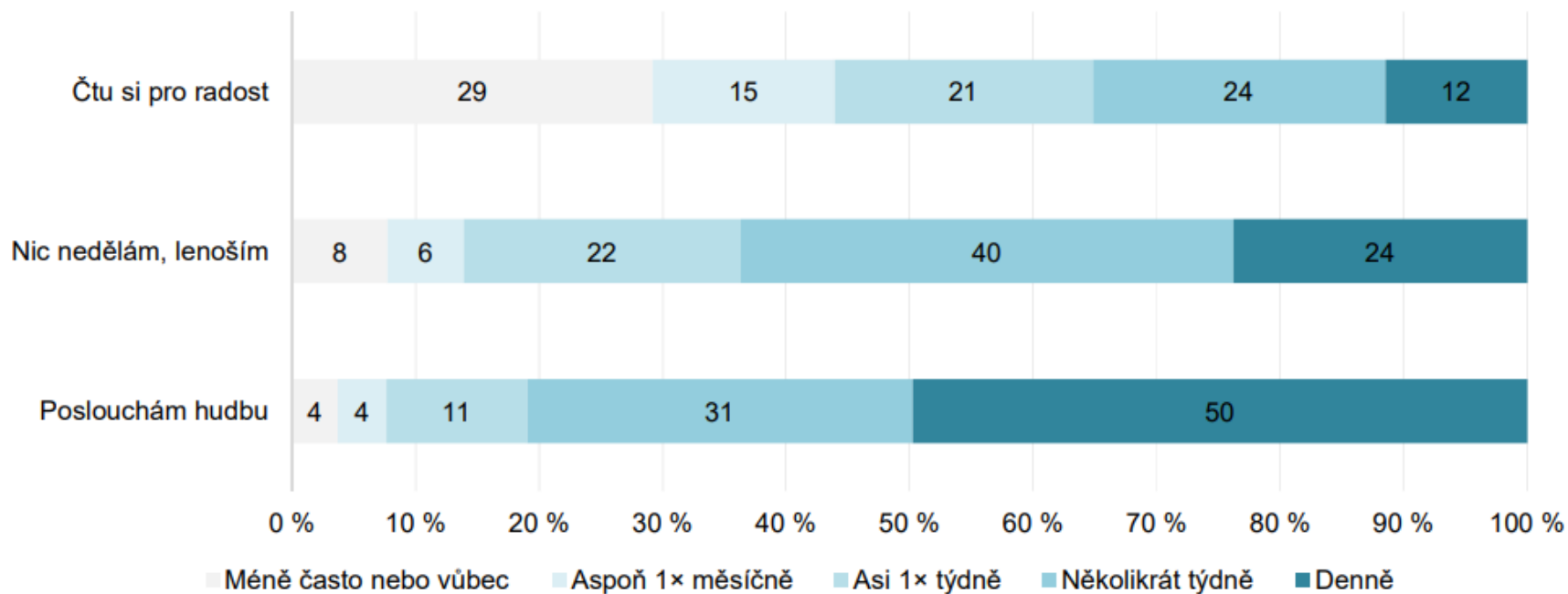
Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (14)

Graf 31: Jak vnímají rodiče čas, který dítě stráví u počítače, mobilu nebo tabletu – údaje v %

Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (15)

Graf 32: Každodenní volnočasové aktivity – údaje v %

Výsledky výzkumu Volný čas dětí a jeho prožívání (16)

Graf 33: Aktivity volného času mimo domov – údaje v %

